

КЫРГЫЗ БИЛИМ БЕРҮҮ АКАДЕМИЯСЫ
ОКУМУШТУУЛАР КЕҢЕШИ
№6-жыйын протоколу

Дата: 29.06.2016-жыл
Убакыт: 14.00.
Бөлмө: Конференц-зал

КҮНТАРТИБИНДЕГИ МАСЕЛЕЛЕР:

1. Илим изилдөө иштердин жарым жылдык отчету.
С.Байгазиев, Е.Син
2. Мугалимдердин август кенешмелерине карата методикалык сунуштарды, билимкүнүнө карата биринчи сабактардын иштелмелерин бекитүү.
Е.Син
3. Об утверждении положения «О докторантуре Кыргызской академии образования».
Б.Бейшенбаева
4. Профессор С.Байгазиевдин 70-жылдык юбилейине арналган илимий-практикалык конференцияга даярдыктын жүрүшү жөнүндө.
В.Мусаева
5. О представлении профессора кафедры естественно-математических дисциплин Сина Е.Е. к присвоению ученого звания профессор.
Д.Бабаев
6. Технология жана искусство лабораториясынын башчысы Ибирайым кызы Айжанды ага илимий кызматкер окумуштуу наамына көрсөтүү жөнүндө.
Е.Син
- 7. Кол жазмаларды бекитүү.**
- 7.1. English. Кыргыз мектептеринин 9-классы үчүн окуу китеби (түзгөндөр Дыйканбаева Т.Т., Сейитбекова С.С., Байтикова Г.С. – 130 бет).
К.Эсеналиева
- 7.2. Соңку тарых. XX кылым. 9-класс (түзгөн Өмүрзакова Т. – 178 бет).
М.Иманкулов
- 7.3. Адептик аң сезимдүүлүккө тарбиялоонун педагогикалык жана психологиялык аспекти. Класс жетекчилер үчүн методикалык колдонмо (түзгөн Жумабаева Г.А. – 206 бет).
К.Добаев
- 7.4. История Кыргызстана в таблицах и схемах. Учебно-методическое пособие. (сост. Калеев У.Э. – 255 стр.)
М.Иманкулов
- 7.5. Кыргыз тилинин жазуу эрежелери боюнча таблицалар. Окуу куралы. (түзгөн Рысбаев С.К. – 93 бет).
- 7.6. Кыргыз тилинин таблицалары. 1-4-класстар үчүн окуу куралы (түзгөн Рысбаев С.К. – 60 бет).
- 7.7. “Рабаят”. Элдик педагогика – балдарга. Башталгыч жана негизги мектептин окуучулары үчүн хрестоматия (түзгөн Рысбаев С.К., Абдухамидова Б.А. – 160 бет).
К.Эсеналиева
- 7.8. Кыргыз тилинин таяныч чиймелери (түзгөн Рысбаев С.К., Мусаева В.И.).
- 7.9. “Манас” эпосунун негизинде окуучулардын оозеки кеп ишмердүүлүгүн өнүктүрүү жана “Манастануу” курсун окутуу. Мугалимдер үчүн колдонмолор (түзгөн Абдиева К.А. – 261 бет).
К.Эсеналиева
- 7.10. Программа развития детей в возрасте от 3-х до 6-ти лет (сост. Г.Расулова и др. – 174 стр.).
А.Токтомаматов

- 7.11. Физика боюнча көнүгүүлөр жана маселелер жыйнагы. 10-класс (түзг. Мурзаibraимова Б.Б., Сөлпүбашева А.Ы.).
- 7.12. Химияны окутуунун технологиялары (түзг. Рыспаева Б.С., Жакышова Б.Ш.).
Б.Рыспаева
- 7.13. Окуу-тарбия иштери орус тилинде жүргүзүлгөн бала бакчалардын ортоңку топторунда кыргыз тилине үйрөтүүнүн методикасы. Методикалык колдонмо. Окуу-тарбия иштери орус тилинде жүргүзүлгөн бала бакчалардын ортоңку топторунда кыргыз тил ине үйрөтүү боюнча иш дептер. Мугалимдер үчүн кошумча-көрсөтмө каражат (түзгөн Муратова З.).
А.Токтомаматов
- 7.14. Туура тарбия – ийгиликке өбөлгө. Класс жетекчилер үчүн методикалык колдонмо (түзгөн Алымбаева Б.Б., Мансапова Г.М. – 60 бет) кол жазмасын бекитүү жөнүндө.
К.Добаев
- 7.15. Окутуунун интерактивдүү усулдары. Мугалимдер үчүн усулдар жыйнагы (түзгөн Ө.Саалаев – 140 бет).
М.Иманкулов
8. Жалпы билим берүүчү мектептердин этика предмети боюнча (окутуу орус тилинде жүргүзүлгөн) окуу программасын бекитүү.
М.Иманкулов

1. Полугодовой отчет о научно-исследовательской работе КАО.

Слушали: Сина Е.Е., директора центра дошкольного и школьного образования, который выступил с кратким информационным отчетом о научно- исследовательской работе центра дошкольного и школьного образования КАО за первое полугодие 2016 года.

В первом полугодии 2016 года сотрудники центра дошкольного и школьного образования продолжили работу над темой исследования «Модернизация предметных стандартов и совершенствование учебно-методического комплекса на компетентностной основе в свете реализации Стратегии развития образования Кыргызской Республики на 2015 – 2017 годы».

Научно-исследовательская работа осуществлялась в соответствии с перспективным (2015 – 2017 гг.), годовым (2016 г.) и индивидуальными планами сотрудников.

Актуальность темы исследования обусловлена Стратегией развития образования в Кыргызской Республике до 2017 года, принятым правительством Государственного стандарта среднего общего образования Кыргызской Республики, а также происходящими процессами реформирования среднего образования на компетентностной основе, где предметные стандарты играют ключевую роль и на прямую влияют на подготовку учебных программ, учебников, УМК и всю систему школьного образования (Отчет прилагается).

В ходе выполнения задач научно-исследовательской работы проведен анализ новых предметных образовательных стандартов, действующих учебных программ (1-9 классы), подготовлены предложения по совершенствованию стандартов и реализованы в ходе работы над стандартами, подготовлены учебные программы (1-11 классы) на компетентностной основе на 2017-2018 учебный год.

После представленной информации прошло обсуждение итогов научно-исследовательской работы Центра дошкольного и школьного образования.

А.Мамытов: Вы говорите о необходимости принять меры по устранению самоплагиатства. Что это значит? Если без конца используется плагиатство, то это, конечно, нельзя. Только термин «самоплагиат» режет слух. Далее вы говорите о достижениях лаборатории социально-гуманитарных предметов: разработаны 2 стандарта по истории. Стандарты же утверждены в 2015 году.

Е.Син: Это я уберу. Хотя работа над стандартами продолжается, все время идет доработка. Я старался проанализировать отчеты каждого сотрудника, однако в отчете все

это отразить невозможно.

А.Мамытов: Во время прошлого квартального отчета было замечание, и снова то же самое. То, что сделано в 2015 году, вы уже отчитались. Сейчас же отчет идет за 2016 год.

Д.Добаев: Совершенствование стандартов – корректно так говорить или нет? Может быть говорить научно-методическое обоснование? Ведь стандарты уже утверждены, стоит ли говорить о совершенствовании? Потому что научно-методического обоснования нового стандарта не было.

Е.Син: Стандарты утвердили в прошлом году, но до сих пор в лабораториях идет работа по совершенствованию стандартов.

А.Мамытов: Тема вашего исследования какая? «Модернизация предметных стандартов и совершенствование учебно-методического комплекса на компетентностной основе в свете реализации Стратегии развития образования Кыргызской Республики на 2015 – 2017 годы». Совершенствование и модернизация – разные понятия? Модернизация без обозначения, что конкретно внесено, беспредметно так говорить, вопрос открытый. Поэтому все аргументы в плане научного обоснования, изменения, должны накапливаться. А так получается по вашему отчету, что мы каждый месяц совершенствуем.

К.Добаев: Школьные стандарты называют компетентностно-ориентированными. Лаборатории дается задание: определить фундаментальное ядро, уточнить предметные компетенции. Содержание предмета должно измениться, исходя из социально-экономических условий.

Е.Син: В прошлом году при разработке предметных стандартов по всем предметам определено ядро предмета, содержательные линии, предметные компетенции.

А.Мамытов: Ожидаемые результаты представлены в виде ключевых и в виде предметных компетенций. Другое дело – измерение, у нас до сих пор не разработан инструментарий оценки компетенций, вопрос открытый. Инструментарий не разработан. Поэтому, если мы пойдем по пути разработки инструментария оценки ожидаемых результатов, получив конкретные объективные данные, на основе которых можно модернизировать программу, вот это будет научный подход. Пока это из области нашего предвидения, какими должны быть ожидаемые результаты, как это должно быть. Надо выходить на полевые исследования, собрать данные, затем через анализ увидеть пробелы, проблемы. Ведь, когда проводили исследование CAPSA, мы увидели, например, по математике, лучшие показатели, но были не только достижения, но и упущения. Вот тогда встает вопрос, что надо изменить: изменить программу, пересмотреть часы. Пора переходить на разработку тестов и выходить в школы для сбора данных, проведения исследований. Кабинетные отчеты изживают себя.

К.Добаев: Сегодня активно говорится о формировании учебных знаний, оторванных от жизни, о том, что 90% знаний, полученных в школе, не используются в жизни. Как вы на это смотрите?

Е.Син: Действительно, необходим пересмотр предметного содержания. Однако ближайшее время это трудно осуществимо, потому что надо полностью менять понимание, программу, учебники.

А.Мамытов: Негоже директору Центра так говорить. Ведь сейчас идет разговор о применении. Весь смысл разработки предметных стандартов нового поколения заключается в том, что новый стандарт приблизит то, что дается в школе в виде знаний – научить детей использовать полученные знания на практике. Практико-ориентированное обучение. И тогда, когда вы разрабатывали предметные стандарты, вы говорили о практико-ориентированности, жизненно ориентированности знаний, а сейчас непонятна ваша позиция. Проблема в другом. Новое поколение учебников еще пишется. Экспертизу учебников будут проводить другие люди со стороны. Наверное, вы смотрите программу «Научные глупости», идти против законов физики, как убедительно показывают физические законы в действии. Так что наша позиция должна быть ясной, понятной.

Е.Син: По математике не все темы выходят на практику. Наши программы и стандарты не все 100% выходят на применение.

Г.Тагаева: Вы же должны сказать, что лаборатории над этим работают.

Е.Син: Пока нечем похвалиться.

Д.Бабаев: Я не услышал, где было внедрение, апробация.

Е.Син: Разработаны методические рекомендации, идет подготовка учебников. Внедрение, апробацию планируем на следующий год.

А.Мамытов: В вашем проекте постановления говорится об отмене бумажных отчетов. Мы договорились ввести квартальный отчет. Ведь если отчет никто не читает, зачем он нужен. По сравнению с первым кварталом мы видим результаты, упущения. Базу данных надо делать, но бумажные версии отчетов не стоит отменять.

Д.Бабаев: Каковы результаты апробации в лабораториях?

Е.Син: Делаются стандарты, затем пишутся программы, затем планируется подготовка учебников. Экспериментальной работы не было.

Д.Бабаев: На курсах учителя говорят о 100 инновационных школах. Есть ли обобщение?

К.Добаев: Я посетил для интереса инновационные школы из 100 по республике, и увидел, что эти школы числятся инновационными, однако эти школы не являются инновационными. Не отчитывались перед коллегией министерства.

М.Иманкулова: Сотрудники Центра в течение 2-х лет работали над разработкой стандартов, они утверждены. После утверждения мы вносим и вносим коррективы в стандарты. Как это оформить?

А.Мамытов: Стандарты 5-9-х классов утверждены в прошлом году. По 5 предметам начальной школы стандарты утверждены, по 7 предметам разрабатываются. Давайте оформим акт внедрения предметных стандартов и передадим в министерство. Стандарты по 10-11-м классам. По трем образовательным областям министерство приступило к разработке. Две образовательные области остались за бортом. Это тоже проблема.

С.Байгазиев: Жалпы тема 3 жылгаэсептелген.

Е.Синотчетундабылтыркайсыштераткарылды, так айтыпкетишкерек. Отчеттор ар кандайжазылыпжатат. Терминдер ар түрдүүжазылыпжатат. Мисалы, бирөө «түйүндүүсөздөр» депжазса, экинчиси «өзөктүүсөздөр» депжазыпжүрөт. Эксперимент маселесибоюнча: өзүбүздүнбуйругубузмененөткөрөбөребиз. Педагогикалык эксперимент менен анкета жүргүзүүнуалмаштыбашкерек. Ананокумуштуулармурда эле изилдөөнүнжыйынтыгындатапканнерселердиөзүойлоптапкандайжазат. Ал туураэмес. Ошондуктантүшүндүрүшкерек. Негизиненотчеттокалендарлык план

боюнчаизилдөөиштерижүрүпжатканыкөрүнүптурат. Отчет маалыматтыкэмес, мазмундуу.

А.Мамытов: Необходимо отметить стремление директора Центра более глубоко, предметно анализировать деятельность каждого сотрудника. Это похвально, требует поддержки. Предварительно мы обсуждали отчет. Где-то Е.Син дает характеристику каждому сотруднику, а где-то ни слова нет о сотрудниках лаборатории. Поэтому в следующем отчете нужно, если писать о сотрудниках, то писать обо всех, если нет, то покажите общие направления, тенденции. Положительный момент – сведения о публикациях. По ним рано делать выводы, потому что объективно у тех специалистов, которые пишут на кыргызском языке, работают над темой по отечественной истории, материалы берут неохотно. Скоро будет создан РИНЦ Кыргызстана, тогда станет легче. Выводы делать нельзя, но картина вырисовывается.

Поддерживаю также его стремление устранить самоплагиат.

Отчет носит информационный характер. Пожелание: нужно определить, сколько мероприятий запланировано, сколько выполнено. Этот подход поможет проанализировать календарный план каждого сотрудника. Еще раз скажу, что надо выходить с тестированием. Организовывайте выходы. Еще замечание: сотрудник пишет «разработать требования к программе». Разве не было требований к написанию программы? Эти заявления носят аморфный характер. Должно быть конкретно. Нужно чаще

организовывать обсуждения с сотрудниками.

Слушали: Представление заведующего лаборатории педагогики и профессионального образования, д.п.н., профессора Добаева К.Д. об отчете о научно – исследовательской работы за 1-ое полугодие 2016 года сотрудников лаборатории. Было отмечено, что в рамках общей темы КАО “Модернизация образовательного госстандарта и совершенствование научно-учебно-методического комплекса на компетентностной основе в свете реализации Стратегии развития образования в КР на 2015-2017гг.” - общей темой лаборатории педагогики и профессионального образования является “Научно-методические основы совершенствование воспитательной работы в школе и профессионального образования на компетентностной основе”. В 2016 году научно-исследовательская работа ведется по 4 темам:

№	Наименование	Исполнитель
1	Теоретические основы создания единого реестра научных изданий в Кыргызской Республике	Сакимбаев Э.Р., к.м.н., доцент, в.н.с.
2	Научные основы разработки национальных рамок квалификаций Кыргызской Республики (по педагогическим специальностям)	
2.1	Научные основы разработки национальных рамок квалификаций Кыргызской Республики (по педагогическим специальностям) – педколледжи, бакалавриат, специалитет	Атакеева Г.А., с.н.с.,
2.2	Научные основы разработки национальных рамок квалификаций Кыргызской Республики (по педагогическим специальностям) – магистратура, PhD, докторантура	Аманова Г.М., н.с.
3	Модернизация содержания педагогического образования при подготовке бакалавров	
3.1	Научные основы разработки профессионального стандарта педагога в Кыргызской Республике	Добаев К.Д., д.п.н., профессор
3.2	Модернизация подготовки педагогических кадров в Кыргызской Республике на основе сравнительного анализа с практикой Германии	Супатаева Э.А., к.п.н., с.н.с.
3.3	Модернизация естественнонаучной и математической подготовки учителей в системе высшего образования	Мааткеримов Н.О., д.п.н., профессор, г.н.с.
3.4	Формирование психологических компетенций в подготовке будущих педагогов в системе профессионального образования	Мурзаев М.С., к.п.н., доцент
3.5	Научно-методические основы формирования фонда оценочных средств для аттестации выпускников в системе профессионального образования	Жакшылыкова К., к.п.н., в.н.с.
4	Этнопедагогические основы воспитания школьников на современном этапе	
4.1	Жаш муундары тарбиялоодо кезиккен койгойлор жана аларды чечүүнүн этнопедагогикалык жолдору.	Джумабаева Г.А., с.н.с.
4.2	Балдарды үй-бүлөдө жана мектепте тарбиялоонун этнопедагогикалык өзгөчөлүктөрү	Алымбаева Б.Б., н.с.
4.3	Этнопедагогика илиминин негизинде мектеп окуучуларын элдик таалим-тарбия аркылуу калыптандыруу	Мансапова Г.М., н.с.
4.4	Народная педагогика в формировании здорового образа жизни в общеобразовательных школах Кыргызстана	Жумабаева Д.Б., н.с.

Научная исследовательская работа сотрудников выполняется согласно плану

индивидуальной работы. За 1-ое полугодие сотрудниками опубликованы 3 методических пособия и 52 статьи (Отчет прилагается).

После представленного отчета прошло обсуждение итогов научно-исследовательской работы лаборатории педагогики и профессионального образования.

Е.Син: Какова общая тема лаборатории?

К.Добаев: «Модернизация образовательного госстандарта и совершенствование научно-учебно-методического комплекса на компетентностной основе в свете реализации Стратегии развития образования в КР на 2015-2017гг.»

М.Иманкулова: В связи с тем, что недавно начальное профессиональное образование передали в МОиН КР, готова ли лаборатория проводить работу в этом направлении? Есть ли педагогические специальности?

К.Добаев: У нас есть наработки Г.Атакеевой, она сейчас готовится к защите диссертации. Педагогических специальностей нет.

А.Мамытов: Начальное профессиональное образование предназначено для подготовки рабочих специальностей. Педагог – это не рабочий. Педагогический колледж – это сренеспециальное образование. Не путайте. Педагогических специальностей там нет. Вы говорите, что некоторые журналы в интернете есть, но электронной версии нет. Как это понимать?

К.Добаев: Я оговорился, извините. Электронные версии есть, конечно.

М.Иманкулов: РИНЦте чыккан макалалар жөнүндө сөз болуп жатпайбы. Академиядан нормативдерди иштеп чыгалы. Себеби китеп жазган адистердин эмгеги эсепке алынбай калабы?

А.Мамытов: Бул таблица азырынча эсепке алынбайт, себеби бардык багыттагы даярдалган материалдар камтылбай калган.

Д.Бабаев: Лабораторияда жакшы иштер аткарылды. РИНЦ – жаңы багыттагы маселе. Стандарттарды иштеп чыкканда эки көз караш болуп калды. Илимий изилдөө иштерде болгон нерсени абдан этияттык менен айтыш керек. Элдик педагогика боюнча көп изилдөөлөр бар. Жаш изденүүчү Мансапова бир жактуу карап эч нерсе жасалган жок деп айтууга болбойт.

С.Байгазиев: К.Добаевдин лабораториясында өткөрүлгөн иштер боюнча толук маалымат алдык. Кыргыз этнопедагогика гүлдөп кеткен жок, бирок бир топ иштер аткарылган. И.Бекбоев, С.Иптаров, С.Рысбаевдердин эмгектерин изилдесе болот. Министрлик биздин академиядан чыккан “Манас” эпосу тууралуу 4 китепти бекер чыгарганы турат. Сиз, Кыргызбай Дуйшенбекович, компетенттүүлүк жөнүндө көп айтасыз. Жаш изилдөөчү үчүн сиз компетенттүү болушунуз керек.

А.Мамытов: 2014-жылы ОшГУда “Этнопедагогиканын көйгөйлөрү” деген чоң конференция өткөрүлүн чоң китеп чыккан. Ошону да караса болот. Биз да этнопедагогика боюнча конференция өткөрүп Таласка эстафетаны бердик эле, алар өткөрө албай калышты. Ушунун бардыгын жокко чыгарса, не очень корректно со стороны Мансаповой.

РИНЦ – бул формализованный подход, плюсу да бар, минусу да бар. Это один из критериев, но не самый главный.

Отчет в этот раз намного содержательнее, в информационном отношении богаче. Написан со строгим структурным подходом, с соблюдением характеристики целей, задач, описанием научной новизны каждой проблемы, области применения, практических рекомендаций, значимости с перечислением публикаций.

Если я раньше хвалил отчет Елисея Елисеевича, то сегодня я должен сказать, что отчет К.Добаева лучше.

Что касается публикаций, первая моя реакция была: неужели столько? Изучив, пришел к выводу, что все статьи серьезные и написаны в 2016 году. Все журналы, в которых размещены публикации, серьезные. Мне еще понравился Spin-код на каждого сотрудника. Многие не знают, что такое Spin-код, надо провести семинар для наших сотрудников.

К.Добаев: Проведение семинара организуем.

А.Мамытов: Садык, КББ Анын журналынын сырткы бетинтуура тузгүлө. Белгилүү журнал болушүчүништепчыккыла.

Слушали: Заведующую лабораторией мониторинга и оценки Кайдиеву Н.К.

Лаборатория мониторинга и оценки КАО работает по научной теме «Диагностика образовательных достижений учащихся начальных классов». За отчетный период лабораторией мониторинга и оценки подготовлен информационный отчет по анализу современного состояния оценивания ОДУ (нормативно-правовые документы, программы и др.). Для анализа результатов проведенного тестирования. Подготовлены материалы по анализу данных в виде слайдов презентации на PowerPoint. Продолжается сотрудничество с проектом GIZ «Реформа систем образования в Центральной Азии» в Кыргызстане. Проведены обучающие семинары (GIZ), встречи рабочей группы экспертов по исследованию в рамках направления «Реформа систем образования в ЦА». Проведено 6 семинаров по психометрическому анализу данных для сотрудников КАО. Электронный банк тестовых заданий был дополнен заданиями по математике для учащихся начальных классов.

После проведения сравнительного исследования оценки достижений учащихся начальных классов по математике, чтению и пониманию собран фактический материал. Затем обработаны и проанализированы результаты проведенного тестирования с помощью SPSS и ConQuest. Сотрудниками лаборатории готовится методическое руководство по анализу результатов тестирования с помощью программы SPSS (Отчет прилагается).

После представленного отчета прошло обсуждение итогов научно-исследовательской работы лаборатории мониторинга и оценки.

А.Мамытов: Пункт 6-й проекта постановления Ученого совета гласит: «Отметить, что много времени сотрудники КАО тратят на участие в работе в проектах международных организаций. В связи с этим регламентировать участие сотрудников КАО в проектных работах (не более 10% от основной деятельности)».

А.Токтомаматов: КАОнункызматкерлерин проекттерге киргизбей биздегенде эптеп киргиздик эле. Ошондуктан чектөө салбай эле койсок.

А.Мамытов: Когда готовится приказ, со мной не согласовывают. С этим явлением я борюсь. Когда готовится проект приказа, надо согласовать со мной, только и всего. Если нас ни во что не ставят, я буду руководствоваться законодательством. Гульжан пишет, что КАО не поддерживает. О каких стандартах идет речь? Стандартов еще нет, а уже проводят семинары. Должно быть взаимное уважение.

Итак, перед нами проект постановления Ученого совета по научному отчету за первое полугодие 2016 года. Кто за данный проект постановления прошу проголосовать. По итогам голосования 17 человек из присутствующих 17 членов Ученого совета проголосовали за данный проект постановления, против, воздержавшихся нет.

На основании информации, представленной Сином Е.Е., Добаевым К.Д., Кайдиевой Н.К. о научно-исследовательской работе за первое полугодие, по итогам обсуждения результатов НИР КАО за первое полугодие 2016 года, а также голосования членов Ученого совета **Ученый совет постановляет:**

1. Одобрить результаты научно-исследовательской работы коллектива Кыргызской академии образования за первое полугодие 2016 года по проблеме «Модернизация предметных стандартов и совершенствование учебно-методического комплекса на компетентностной основе в свете реализации Стратегии развития образования Кыргызской Республики на 2015 – 2017 годы».
2. Одобрить отчет о научно-исследовательской работе за 1-ое полугодие 2016 года сотрудников центра дошкольного и школьного образования, лаборатории педагогики и профессионального образования, лаборатории мониторинга и оценки.

3. Продолжить научно-исследовательскую работу по вышеуказанной проблеме до конца 2016 года.
4. Внести коррективы в перспективные, годовые и индивидуальные планы сотрудников на второе полугодие 2016 года с целью более рационального использования потенциала лабораторий и сотрудников.
5. Лаборатории мониторинга и оценки во второй половине 2016 года для проведения сравнительного исследования по оцениванию образовательных достижений учащихся 4-х классов по математике, чтению и пониманию охватить сельские школы республики.
6. Отметить, что много времени сотрудники КАО тратят на участие в работе в проектах международных организаций. В связи с этим регламентировать участие сотрудников КАО в проектных работах.
7. Всем заведующим лабораториями необходимо более тщательно анализировать отчеты сотрудников, особенно ежемесячные и квартальные, своевременно вносить коррективы в их работу.
8. Разработать критерии оценивания работы лаборатории и каждого сотрудника и выводить ежегодный рейтинг их эффективности (Е.Син).
9. Ввести Spin-код для каждого сотрудника КАО (Е.Син, зав.лабораториями).

2. Утверждение методических рекомендаций к августовским совещаниям педагогов, методических разработок уроков ко Дню знаний.

Слушали: информацию директора центра дошкольного и школьного образования Сина Е.Е. о подготовленных сотрудниками центра методических рекомендациях.

По действующему учебному плану для общеобразовательных организаций на 2016-2017 учебный год имеется 25 предметов. Подготовлены методические рекомендации для августовской учебы учителей школ по 20 предметам (на кыргызском и русском языках).

По лаборатории дошкольного и начального школьного образования были разработаны рекомендации для воспитателей дошкольного образования и учителей начальных классов.

Сотрудники лаборатории государственного, официального и иностранных языков подготовили 8 рекомендаций: кыргызский язык как родной, кыргызский язык как второй, русский язык как родной, русский язык как второй, кыргызская литература – в кыргызских школах, кыргызский язык в не кыргызских школах, русская литература в кыргызских школах, русская литература в русских школах, иностранный (английский) язык.

Методические рекомендации по предметам история, «Человек и общество» подготовлены сотрудниками лаборатории социально-гуманитарных предметов.

По лаборатории ЕМП были подготовлены методические рекомендации по четырем школьным предметам: физика, биология, математика, химия.

По лаборатории Технология и искусство методические рекомендации подготовлены по трем предметам: информатика, музыка и рисование.

Методические рекомендации по всем предметам можно рекомендовать к публикации.

После представленной информации среди членов Ученого совета прошло обсуждение содержательной части методических рекомендаций, проблем и путей организации работы над методическими рекомендациями в дальнейшем. По окончании обсуждения проведено голосование, из присутствующих 17 членов Ученого совета 17 членов проголосовали за утверждение методических рекомендаций, подготовленных сотрудниками КАО. Против, воздержавшихся нет.

По итогам обсуждения и голосования **Ученый совет постановляет:**

1. Утвердить методические рекомендации к августовским совещаниям педагогов, методические разработки уроков ко Дню знаний и рекомендовать к изданию.

3. Об утверждении положения «О докторантуре Кыргызской академии образования».

Слушали: главного специалиста организационно-методического отдела КАО Б.Т.Бейшенбаеву, которая представила Положение «О докторантуре Кыргызской академии образования».

Положение «О докторантуре Кыргызской академии образования» разработано в соответствии со следующими нормативно-правовыми документами:

- Закон «Об образовании Кыргызской Республики» от 30 апреля 2003 года № 92;
- Закон Кыргызской Республики от 15 апреля 1994 года №1485-ХП «О науке и об основах государственной научно-технической политики» (В редакции Законов КР от 02.06.1999 г. №44; 17.10.2008 г. №231; 01.06.2012 г. № 77);
- Положение «О порядке присуждения ученых степеней» (В редакции постановлений Правительства КР от 30 июля 2014 года № 425, 30 июля 2015 года № 542);
- Устав Кыргызской академии образования (Пр. МОиН №299/1 от 07.05.2014 г.).

Положение имеет следующую структуру: общие положения, обязательства КАО по обеспечению условий для подготовки диссертации в докторантуре, порядок организации приема в докторантуру, права и обязанности докторантов.

Положение «О докторантуре Кыргызской академии образования» будет регламентировать работу по приему в докторантуру, организованную деятельность докторантов по подготовке докторской диссертации.

После представленной информации среди членов Ученого совета прошло обсуждение содержания Положения, особое внимание было уделено основным обязанностям работников докторантуры и докторантов.

После обсуждения прошло голосование. Из присутствующих 17 членов Ученого совета 17 членов проголосовали за утверждение Положения «О докторантуре Кыргызской академии образования», против – 0, воздержавшиеся – 0.

По итогам обсуждения и голосования **Ученый совет постановляет:**

1. Утвердить Положение «О докторантуре Кыргызской академии образования».
2. Ходатайствовать перед Министерством образования и науки КР, Высшей аттестационной комиссией КР о разрешении на открытие докторантуры при КАО.

4. Профессор С.Байгазиевдин 70-жылдык юбилейине арналган илимий-практикалык конференцияга даярдыктын жүрүшү жөнүндө.

Аталган маселе тууралуу Мамлекеттик, рамий жана чет тилдер лабораториясынын башкы илимий кызматкери, п.и.д. В.И.Мусаева билдирүү жасады.

КББАнын вице-президенти, ф.и.д., профессор С.О.Байгазиевдин 70 жылдык мааракесине жана быйылкы тарых, маданият жылына карата «Кыргыз элинин тарыхый-маданий мурастары жана жалпы адамзаттык баалуулуктар – Кыргызстандын жаштарынын жарандык-патриоттук менталитетин калыптандыруунун кубаттуу тарбиялык фактору» аттуу темада эл аралык илимий-практикалык конференцияны өткөрүү тууралуу КРнын Билим берүү жана илим министри Э.К.Сариеванын расмий Буйругу январь айында «Кутбилим» газетасына жарыяланып анда уюштуруу комитетинин төрайымы катары министрдин орун басары Ашымбаева Токтобүбү Абасовна, жооптуу катчы С.Жаанбаев дайындалган.

Анын негизинде КББАнын президенти А.М.Мамытовдун Буйругу иштелип чыгып, аталган конференциянын «Маалыматтык каты» даярдалып, «Кутбилим» газетасына

жарыяланган жана ЖОЖларга, илимий мекемелерге таркатылып, анда конференцияны 4-ноябрда өткөрүү белгиленген. Конференциянын жумушчу тобунун төрагасы С.Рысбаев, жооптуу катчысы В.И.Мусаева. КББАнын президенти А.М.Мамытовдун атайын Буйругуна ылайык конференцияны өткөрүү боюнча төмөнкүдөй иштер аткарылды:

1. Конференцияны өткөрүү боюнча иш-чаранын планы түзүлүп, ал планда “иш-чаранын аталыштары, аткаруу мөөнөтү жана жооптуулар белгиленип, план өзүнө төмөнкүдөй этаптарды камтыйт:

- ✓ Даярдануу этаптары: март- май айлары;
- ✓ Конференцияны өткөрүү этаптары: сентябрь-октябрдан баштап, боло турган күн жана бир күн мурда;
- ✓ Юбилярды куттуктоолор: боло турган күн жана бир күн мурда;
- ✓ Аяктоо этабы

2. “Советбек Байгазиев” деген аталыштагы китеп-буклет басылып чыгып, анда окумуштуунун илимий-чыгармачылык ишмердигинин багыттары көрсөтүлдү. Алар:

- манастануу,
- педагогика, методика,
- адабият таануу, публицистика,
- көркөм чыгармачылык. Бул багыттар тууралуу маалымат берилип, китептери сүрөттөрү чыгарылды

3. Улуттук университетте методологиялык семинар №5 Улуттук компьютердик гимназияда илимий-практикалык конференция өткөрүлүп, “Кутбилим” газетасына жана КББАнын сайтына маалыматтар жарыяланды.

4. ЭлТр телеканалынан С.Байгазиев тууралуу 20 минуттук теле берүү уюштурулуп, ага мамлекеттик, расмий жана чет тилдер лабораториясынын кызматкерлери катышышты.

5. Конференцияга келип түшкөн макалалардын тизмеси түзүлүп, бүгүнкү күнгө чейин бардыгы 26 аталыштагы макала келип түштү. КББАнын кызматкерлери, балким, даярдап жатышкандыр бирок учурда 3 гана макала келип түштү. Конференциянын алкагында “КББАнын Кабарлары” басылып чыгыш керек, конференциянын программасы түзүлүшү зарыл. Программа түзүлүүсү үчүн макалалар тандалып, иргелип чыгуусуна убакыт талап кылынат. Ошол себептен улам, КББАнын кызматкерлеринен өтүнүч макалаларды тапшыруунун мөөнөтүн эртелетсек.

Алдыдагы иштер: С.Байгазиевдин 70 жылдыгына карата кино тасма тартылышы (жооптуу: Бектеналиев) зарыл болгондуктан ага азыртан даярдык көрүлүүсү керек. Конференциянын программасы өз убагында түзүлөт деген ишеничтебиз. Учурда конференцияны өткөрүүгө карата демөөрчүлөр изделип жатат, - деп билдирди.

Талкуудан кийин иштер канааттандырарлык аткарылган деген баалоого отурумга катышкан Окумуштуулар кеңешинин 17 мүчөсү макул болду, каршы, калыс – жок.

Жогоруда айтылгандардын негизинде **Окумуштуулар кеңешитоктом кылат:**

1. КББАнын вице-президенти, ф.и.д., профессор С.О.Байгазиевдин 70 жылдык мааракесине арналган “Кыргыз элинин тарыхый-маданий мурастары жана жалпы адамзаттык баалуулуктар – Кыргызстандын жаштарынын жарандык-патриоттук менталитетин калыптандыруунун кубаттуу тарбиялык фактору” аттуу конференция тууралуу берилген маалымат жактырылсын.

5. О представлении профессора кафедры естественно-математических дисциплин Сина Е.Е. к присвоению ученого звания профессор.

Слушали: представление зав. кафедрой естественно-математических дисциплин и информационных технологий, д.п.н, профессора Бабаева Д.Б., который сообщил следующее.

Син Е.Е. в 1972 году с отличием окончил физико-математический факультет ОГПИ (ныне Ошский государственный университет) по специальности математика. После

окончания вуза по направлению начал работу в Шекафтарской школе-интернате учителем математики, завучем школы. В системе высшего профессионального образования работает с 1979 года. Имеет общий стаж работы – 48 лет, из них педагогический – 45 лет. В Кыргызской академии образования работает с 2011 года в должности заведующего лабораторией естественно-математических предметов, директора центра дошкольного и школьного образования и по совместительству ведет лекционно-практические занятия на кафедре естественно-математических дисциплин и информационных технологий в должности профессора на почасовой основе.

Син Е.Е. проводит лекции и практические занятия на высоком профессиональном уровне, применяет самые современные подходы и приёмы обучения. Хорошо ориентируется в современных технологиях и методах обучения. Умело связывает научные и практические аспекты школьного обучения, хорошо знает проблемы школы и преподавания математики. Умело сочетает инновационные и традиционные технологии обучения. Слушатели курсов повышения получают на его занятиях ценные и научно-обоснованные рекомендации, которые позволяют им по-новому взглянуть на свою профессиональную деятельность и используемые методы обучения.

В 2011 году Син Е.Е. защитил докторскую диссертацию на тему: «Научно-теоретические основы совершенствования учебного процесса в системе университетского образования» по специальности 13.00.01-общая педагогика, история педагогики и образования. По решению Высшей аттестационной комиссии К Р от 24 мая 2012 года Син Е.Е. присвоена ученая степень доктора педагогических наук (ИД № 00851).

Син Е.Е. ведет активную научно-исследовательскую работу на кафедре и в лаборатории ЕМП КАО. Участвовал в разработке предметного стандарта по математике для общей средней школы, где им были определены: содержательные линии, основные математические компетенции, ожидаемые результаты, критерии оценивания учебных достижений и др. Разработал программу по математике для средней общеобразовательной школы (5-11 кл.), программу курса повышения квалификации для учителей математики, методическое пособие по изучению в школе элементов теории вероятностей и математической статистики, тестовые материалы и т.д.

Син Е.Е. постоянно участвует в Международных и вузовских конференциях. Имеет 264 публикации, из них после защиты докторской диссертации опубликовал более 60 научных и научно-методических статей в отечественных и зарубежных журналах, зарегистрированных в РИНЦ.

После представленной информации члены Ученого совета перешли к обсуждению,

Б.Рыспаева: Е.Е. Синбиздинлабораторияны 4 жылжетектеди. Лабораториянын кызматкерлерине, илимийишке коюлган талаптарыбийикденгээлдеболду. Эмгектердин орчундуусу – математика боюнча стандарт, программа иштелип чыкты.

К.Эсеналиева: Өзүнүн сабагын жогорку денгээлде өтөт. Сабактары кызыктуу, жаңы методикаларды сөзсүз колдонот.

А.Мамытов: Анкетный опростун жыйынтыгы кандай?

Д.Бабаев: 10 баллдан 9,2 балл алды.

Были заданы вопросы Сину Е.Е., получены ответы.

А.Мамытов: Прошу проголосовать за включение кандидатуры Сина Е.Е. в бюллетень для тайного голосования за присвоение ученого звания профессор.

Проведенное голосование имело следующие результаты: за включение кандидатуры Сина Е.Е. в бюллетень для тайного голосования за присвоение ученого звания профессор проголосовали 16 из присутствующих 17 членов Ученого совета, против – 0, воздержавшихся нет.

А.Мамытов: Поступило предложение включить в состав счетной комиссии следующих членов Ученого совета: Бабаев Д.Б., Жунусбаев С., Карагозуева Г.Ж. кто за данное предложение прошу проголосовать. Кто за? Против? Воздержались?

Все 17 членов, присутствующих на заседании Ученого совета, проголосовали единогласно за указанные кандидатуры для включения в состав счетной комиссии. Члены счетной комиссии избрали председателем комиссии Бабаева Д.Б. Счетная комиссия начала свою работу: розданы бюллетени, проведено тайное голосование. Счетная комиссия завершила свою работу.

После окончания голосования слово предоставлено председателю счетной комиссии Бабаеву Д.Б.

Д.Бабаев: Уважаемые члены Ученого совета, счетная комиссия завершила свою работу. Разрешите ознакомить вас с результатами голосования: из присутствующих 17 членов Ученого совета 15 членов проголосовало за присвоение ученого звания профессор Сину Е.Е., против – 1, воздержавшихся нет.

На основании вышеизложенного Ученый совет Кыргызской академии образования **постановляет:**

1. Ходатайствовать перед Высшей аттестационной комиссией Кыргызской Республики о присвоении профессору кафедры естественно-математических дисциплин Сину Елисею Елисеевичу ученого звания профессор.

6. Технология жана искусство лабораториясынын башчысы, педагогика илимдеринин кандидаты Ибирайым кызы Айжанды ага илимий кызматкер окумуштуулук наамына көрсөтүү жөнүндө.

Угуду: Мектепке чейинки жана мектептик билим берүү борборунун директору, педагогика илимдеринин доктору **Е.Е.Синдин** билдирүүсү.

Айжан Ибирайым кызы 1984-жылы туулган. 2006-жылы И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университетинин Информатика, математика жана физика факультетин аяктап, «Информатика мугалими» адистигине ээ болгон.

2012-жылдын 25-майында И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университетинин жана Кыргыз билим берүү академиясынын алдындагы педагогика илимдеринин доктору (кандидаты) окумуштуулук даражасын ыйгаруу боюнча Д 13.11.023 диссертациялык кеңешинде 13.00.01 - жалпы педагогика, педагогиканын жана билим берүүнүн тарыхы адистиги боюнча «Жалпы билим берүүчү мектепте билим берүүнүн мамлекеттик стандартынын аткарылышын диагноздоонун илимий-методикалык негиздери» (Информатика предметинин мисалында) деген темадагы кандидаттык диссертациясын ийгиликтүү коргогон. Кыргыз Республикасынын Жогорку Аттестациялык Комиссиясынын 2012-жылдын 21-декабрындагы №10к-1/58 чечими менен Ибирайым кызы Айжанга Педагогика илимдеринин кандидаты окумуштуулук даражасы ыйгарылган.

Педагогикалык эмгек стажысы – 12 жыл, анын ичинен Кыргыз билим берүү академиясынын Мектепке чейинки жана мектептик билим берүү борборунда иштегени 9 жыл (жалпы билим берүүчү мектепте – 3 жыл). Жалпы илимий-педагогикалык стажы 12 жыл.

Ибирайым кызы Айжан 2008-жылдан бери Кыргыз билим берүү академиясынын Мектепке чейинки жана мектептик билим берүү борборунун Табигый-математикалык предметтер лабораториясында, андан кийин Технология жана искусство лабораториясында НИР тарабынан бекитилген илим-изилдөө темасы менен иштеп келе жатат. 2010-2014-жж. Педагогдордун квалификациясын жогорулатуу жана кайрадан даярдоо борборунда ага окутуучу эмгектенген.

Ибирайым кызы Айжандын окуу-нормативдик, илимий-методикалык багыттагы кесиптик ишмердүүлүктөрү анын мектепте информатика предметин окутуунун мазмунун жана анын актуалдуу проблемаларын камтыган эмгектери окуу-нормативдик документтер, эмгектер, илимий жыйнактар жана журналдарга жарыяланган илимий макалалар менен мүнөздөлөт. Республиканын бардык аймагындагы информатика мугалимдери менен тыгыз кызматташат, алардын квалификациясын жогорулатууга көмөк көрсөтөт.

Жыл сайын мугалимдердин август кеңешмелерине методикалык сунуштарын даярдап, мугалимдерге информатиканы окутуу маселелери боюнча багыт берип келет.

Өтүлүүчү семинар, лекциялардын, тренингдердин темасы окуу-тематикалык планда белгиленген “Информатика предметин окутуунун мазмунун оптималдаштыруу” (2012-ж.), “Окутуунун технологиясын өркүндөтүү” (2013-ж.), “Информатиканы окутууда окуучулардын жетишкендиктерин баалоо” (2014-ж.), “Куррикулумду, окуу китептерин, окуу колдонмолорун модернизациялоо жана баалоо системасы” (2011-ж.), “Класстагы ички баалоо”, “Компетенттик мамиленин негизинде жалпы билим берүүчү мектептерде информатиканы окутуунун мазмунун оптималдаштыруу жана баалоо проблемалары” (2013-2015-жж.) ж.у.с. темалардын алкагында семинар-тренингдерди өткөрдү.

А.Ибирайым кызынын илим-изилдөөдөгү ишинин алгылыктуулугу болуп информатиканы мектепте окутуунун мазмуну боюнча аныкталган проблеманын илимий жактан изилдениши, андан соң информатика предметинин предметтик стандарты, окуу программасы сыяктуу окуу нормативдик документтердин түзүлүшү, информатиканы окутуу боюнча мугалимдерге методикалык колдонмолорунун жана окуучуларга окуу куралдарынын жазылып жатышы сыяктуу ырааттуулук менен жасалып жаткан иштерди белгилөөгө болот.

Маалыматты угуп, Окумуштуулар кеңешинин мүчөлөрү талкууга өтүштү.

М.Иманкулов: Илим жагынан стандарт, программаларды түзгөндө компетенттүүлүгүн көрсөттү. Жаш окумуштуулар кеңешинин төрайымы катары эмгектененет. Академиянын сайтында дагы ийгиликтүү иштетип келет.

Д.Бабаев: Биздин борбордо мугалимдерге сабак берип жүрдү, көп усулдук жардамдарды берди.

Ибирайым кызы Айжандын аты-жөнүн ага илимий кызматкер окумуштуулук наамына көрсөтүү үчүн жашыруун добуш берүү бюллетенине киргизүүгө отурумга катышкан Окумуштуулар кеңешинин 16 мүчөсү макул болуп добуш беришти, каршы, калыс болгон жок.

А.Мамытов: Анда сунуш: эсептөө комиссиясына Д.Бабаевди, С.Жунусбаевди, Г.Карагозуеваны киргизгенге ким макул? Ким каршы? Калыс? Отурумга катышкан 17 мүчөсү макул. Кабыл алынды. Эсептөө комиссиянын мүчөлөрү, өз ишиңерди аткара баштагыла.

Комиссиянын курамы: Д.Бабаев, С.Жунусбаев, Г.Карагозуева. Эсептөө комиссиясынын мүчөлөрү Д.Бабаевди комиссиянын төрагасы кылып шайлашты. Бюллетеньдер таратылып, жабык жана жашыруун добуш берүү өткөрүлдү. Эсептөө комиссиясы Ибирайым кызы Айжанга добуш берүү ишин аткарды.

Андан кийин сөз эсептөө комиссиясынын төрагасы Д.Бабаевге берилди.

Д.Бабаев: Урматтуу Окумуштуулар кеңешинин мүчөлөрү, эсептөө комиссиясы өз ишин бүтүрдү, протокол менен тааныштырууга уруксат бериңиздер.

Технология жана искусство лабораториянын башчысы Ибирайым кызы Айжанды ага илимий кызматкер окумуштуулук наамына көрсөтүү боюнча добуш берүүнүн жыйынтыгы төмөнкүдөй болду: Окумуштуулар кеңешинин курамы 19 кишиден турат. Отурумга катышканы – 17. Таратылган бюллетеньдердин саны – 16. Таратылбаган бюллетеньдердин саны – 3. Ибирайым кызы Айжандыга илимий кызматкер окумуштуулук наамына көрсөтүүгө макул – 15, каршы – 1, калыс – жок, жараксыз бюллетень жок.

Жогоруда айтылгандардын, добуш берүүнүн негизинде **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

1. Кыргыз билим берүү академиясынын Окумуштуулар кеңешинен Технология жана искусство лабораториясынын башчысы, педагогика илимдеринин кандидаты Айжан Ибирайым кызына педагогика адистиги боюнча ага илимий кызматкер окумуштуулук наамын ыйгаруу жагы Кыргыз Республикасынын Жогорку аттестациялык комиссиясынан суралсын.

7. Кол жазмаларды бекитүү.

7.1.English. Кыргызмектептеринин 9-классы үчүнокуукитебинин (түзгөндөр Дыйканбаева Т.Т., Сейитбекова С.С., Байтикова Г.С. – 130 бет) кол жазмасын бекитүү жөнүндө.

Угулду: Мамлекеттик, расмий жана чет тилдер кафедрасынын башчысы п.и.к., доцент Эсеналиева К.Э. төмөнкүдөй билдирүү жасады.

Аталган кол жазма 9-класс кыргызмектеп окуучулары үчүн түзүлгөн. Мектептерди окуупланында каралган, чет тили предметинин стандартына туура келет.

Окуу материалынын мазмуну, методикалык аппараты, көлөмү боюнча окуу китебине карата коюлган талаптарга жооп берет.

Колдонулуп жаткан ушундай эле басылмалардан айырмачылыгы: улуттук каада салтты, үрп-адаттарды камтышы, жергиликтүү жана тарыхый материалдарга басым жасалышы, учурдун талабына ылайык келиши.

Жаңылыгы: салттуу жана коммуникативдик методикага барабар мамиле жасалып көнүгүүлөр шайкеш берилген.

Мазмундук жактан артыкчылыгы: Кыргызстан, Манас жана англис тилинде сүйлөөчү мамлекеттер жөнүндө кенен жана кызыктуу маалыматтын берилиши.

Окуу китебинин структурасына 16 бөлүм (130 бет), кошумча окуу жана грамматикалык материалдар, англис-орус сөздүгү, тематикалык план кирет. Предметтер аралык байланыш бар: адабият, тарых, биология, география ж.б. предметтер менен.

Ошону менен бирге окуу китепте артыкчылыктар менен бирге кемчиликтер бар болгон:

1. Китептеги сөздүктө сөздөр кайсы сөз түркүмүнө кирери кашаанын ичине баш тамга менен белгиленүүсү зарыл. Дээрлик сөздөрдө андай маалымат жок. Кээ бир татаал сөздөргө транскрипция же окулушу берилүүсү тийиш. Мындай маалымат жок.
2. Техникалык мүнөздө каталар бар. Көбүнчө кыргыз тилиндеги ү, ө, ң тамгаларынын жазылышында.
3. Көнүгүүлөрдүн биринчиси авторлор тарабынан үлгү катары берилиши керек.

Түзүүчүлөр Дыйканбаева Т, Сейитбекова С., Байтикова Г. мектепте жана жогорку окуу жайларда көп жылдар иштешкен тажрыйбалуу мугалимдер жана адистер. Аталган кол жазма кафедрада эки жолу каралып мүчүлүштүктөр четтетилип, берилген сунуштар эске алынып аткарылды. Айтылган мүчүлүштүктөр кайрадан толукталып иштелип чыккан.

Кол жазмага п.и.к. Жолчиева А.А. оң пикирин жазган.

Кол жазманын мазмуну, түзүлүшү жана анын өзгөчөлүктөрү тууралуу маалыматтарды угуу менен, Окумуштуулар кеңешинин мүчөлөрү талкууга өтүштү. Талкууга А.Мамытов, К.Эсеналиева, А.Жолчиевалар катышты. Жыйынтыгында Окумуштуулар кеңешинин мүчөлөрү англис тили окуу китебин бекитүүгө сунушун беришти.

9-класс үчүн жазылган Англис тили окуу китебин бекитүүгө отурумга катышкан Окумуштуулар кеңешинин 17 мүчөсү макул болду, каршы, калыс болгон жок.

Талкуунун жана добуш берүүнүн жыйынтыгында **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

1. English. Кыргыз мектептеринин 9-классы үчүн окуу китеби (түзгөндөр Дыйканбаева Т.Т., Сейитбекова С.С., Байтикова Г.С. – 130 бет) бекитилсин жана басууга сунушталсын.

7.2. Соңку тарых. XX кылым. 9-класс (түзгөн Өмүрзакова Т. – 178 бет) окуу китебинин кол жазмасын бекитүү жөнүндө.

Угулду: Социалдык-гуманитардык предметтер лабораториясынын башчысы, п.и.к., доцент М.К. Иманкулов жогоруда окуу китеби тууралуу төмөндөгүлөрдү билдирди.

Орто мектептин 9-классы үчүн окуу китеби жалпы билим берүүчү уюмдар үчүн Тарых предмети боюнча программанын негизинде жазылган. Окуу китеби ХХ-ХХI кк.камтып, 31 параграфтан турат.

Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүүчү уюмунун (мектеп, гимназия, лицей) 9-классы үчүн даярдалган «Соңку тарых» окуу китебинин кол жазмасы Кыргыз Республикасынын мектептеринде Дүйнө тарыхы боюнча билим берүүнүн мамлекеттик стандартынын (2006-ж.) негизинде тарыхыйлуулук жана модерндештирүү теориясынын методологиялык принциптерине таянып сыпатталып жазылган.

Кол жазманын жалпы көлөмү базисттик окуу планындагы предметке окуу программада көрсөтүлгөн сааттарга туура келет. Окуу китебин жазууда дидактикалык принциптер жана системалуулук сакталган. Ар бир кийинки маалымат мурдагы маалыматтын логикалык уландысы болуп саналат. Окуучулардын активдүү чыгармачыл ишмердүүлүгүн ойготуучу проблемалуу суроолор жана тапшырмалар тексттерге киргизилген. Билимге ээ болуунун шарттуу үч деңгээлине (түшүнүү, өздөштүрүү, колдонуу) ориентир жасалган. Окуу материалы керектүү сүрөттөр, карталар, схемалар, таблицалар менен жетиштүү эмес жабдылган. Андан сырткары, берилген аннотацияда Соңку тарых окуу китеби Дүйнө тарыхы боюнча окуу программасынын 2015-жылы басылып чыккан 8-басылышына ылайык даярдалды деп көрсөтүлүшү керек.

Окуу китебинин мазмуну окуучуларды толеранттуулукка тарбиялоого багытталган. Окуу китебине Социалдык-гуманитардык предметтер лабораториясынын ага илимий кызматкери, п.и.к. А.Элебесованын оң пикири жазылган.

Кол жазманын мазмуну, түзүлүшү жана окуу материалдардын берилишинин өзгөчөлүктөрү тууралуу маалыматтарды угуу менен, Окумуштуулар кеңешинин мүчөлөрү талкууга өтүштү. Талкууга А.Мамытов, М.Иманкуловдор катышты. Жыйынтыгында Окумуштуулар кеңешинин мүчөлөрү 9-класс үчүн жазылган Соңку тарых окуу китебин бекитүүгө сунушун беришти.

Окуу китебин бекитүүгө отурумга катышкан Окумуштуулар кеңешинин 17 мүчөсү макул болду, каршы, калыс болгон жок.

Жогоруда айтылгандардын негизинде Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:

1. Соңку тарых. ХХ кылым. 9-класс үчүн окуу китебинин кол жазмасы (түзг. Өмүрзакова Т. – 178 бет) бекитилсин жана басууга сунушталсын.

7.3. Адептик аң сезимдүүлүккө тарбиялоонун педагогикалык жана психологиялык аспектилери. Класс жетекчилер үчүн методикалык колдонмонун (түзгөн Жумабаева Г.А. – 206 бет) кол жазмасын бекитүү жөнүндө.

Угулду: Педагогика жана кесиптик билим берүү лабораториясынын жетекчиси К.Д. Добаев билдирүү жасады.

Мамлекет, коом, мектеп адептик-рухий кризиске келди. Азыркы мезгилде дүйнө жүзүндө адептик-рухий тарбияга өзгөчө көңүл бөлүнүп жатат. Ошондуктан тарбиялык системанын теориясын карап чыгып, КРнын социалдык, саясий, экономикалык шартына ылайык адептик аң-сезимдүүлүккө тарбиялоонун мазмунун, технологиясын өзгөртүү зарылдыгы пайда болду. Автор-түзүүчү мектептердеги тарбиялык системанын абалына көңүл бөлүү менен, прогрессивдүү педагогикалык идеяларды таап, ХХI кылымдын башында мезгилдин талабына мүнөздүү тенденцияларды эске алып, ушул методикалык колдонмону иштеп чыккан. Кол жазма тарбия завучтарына, класс жетекчилерге арналган методикалык колдонмо “КРда 2020-жылга чейин мектеп окуучуларын жана жаштарды тарбиялоонун концепциясын” жүзөгө ашыруу максатында керек экендигин белгиледи.

Аталган методикалык колдонмо педагогикалык коллективдердин, тарбия иштери боюнча директордун орун басарларынын, класс жетекчилердин билимин өркүндөтүүгө,

тарбиялык иштерди уюштурууда иштин сапатын жакшыртууга көмөк боло турганы, мугалимдерди жаңы чыгармачылыкка үндөй турган эмгек экендиги белгиленди.

Берилген маалыматты угуп, Окумуштуулар кеңешинин мүчөлөрү талкууга өтүштү. Талкуунун учурунда автор-түзүүчүгө суроолор жана сунуштар берилди. Добуш берүүнүн жыйынтыгы: кол жазманы колдоп добуш берген – 17 мүчө, каршы – 0, калыс – 0.

Талкуу жана добуш берүүнүн негизинде, **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

1. Адептик аң сезимдүүлүккө тарбиялоонун педагогикалык жана психологиялык аспектилери. Класс жетекчилер үчүн методикалык колдонмо (түзгөн Жумабаева Г.А. – 206 бет) бекитилсин жана басууга сунушталсын.

7.4.История Кыргызстана в таблицах и схемах. Учебно-методическое пособие. (сост. Калеев У.Э. – 255стр.)

Слушали: зав. кафедрой педагогики, психологии и социально-гуманитарных дисциплин к.п.н., доцента Карагозуюеву Г.Ж.

Учебно-методическое пособие учителя истории средней школы № 5 города Кара-Балта Калеева У.Э. «История Кыргызстана в таблицах и схемах» представляет собой учебный материал в таблицах и схемах, кратких конспектах. Схемы дают возможность ориентироваться в большом объеме материалов в учебниках и дополнительной литературе, позволяют более наглядно и четко представить то или иное историческое явление, лучше понять и усвоить материал. Пособие актуально в настоящее время, способствует систематизации знаний по истории Кыргызстана с древнейших времен до наших дней. Содержание соответствует государственному образовательному стандарту министерства образования и науки КР по дисциплине «Отечественная история» и «История Кыргызстана».

Значимой заслугой автора является то, что выделяются ключевые положения истории, дается информация для запоминания, дополнительная информация, интересные сведения, понятия и термины. Выбранная автором учебника форма изложения материала оказывает существенную помощь при освоении трудных вопросов истории.

В целом учебно-методическое пособие, предназначенное для учащихся средних школ, студентов колледжей и высших учебных заведений, разработанное в соответствии с существующими нормами и стандартами, отвечает всем требованиям к учебно-методическому пособию.

После представленной информации члены Ученого совета перешли к обсуждению.

М.Иманкулов: Бул кол жазмада окуп көрсөм көп мүчүлүштүктөр бар экен. Кээ бир материалдарда өзөктүү нерселер калып калган. Кол жазманын үстүндө дагы иштеш керек.

А.Мамытов: Чогуу иштегиле. Шашпай тартипке келтиргиле. Сентябрьга калтыралы. Кимде кандай сунуш?

Окумуштуулар кеңешинин отурумга катышкан 17 мүчөсү кол жазманы сентябрь айында кароого макул болушту, каршы, калыс болгон жок.

7.5.Кыргыз тилинин жазуу эрежелери боюнча таблицалар. Окуу куралы. (түзгөн Рысбаев С.К. – 93 бет).

Угуду: Мамлекеттик, расмий жана чет тилдер кафедрасынын башчысы, п.и.к. К.Эсеналиева С.К.Рысбаевдин жогоруда аталган кол жазма тууралуу төмөндөгүлөрдү билдирди.

“Кыргыз тилинин жазуу эрежелери боюнча таблицалар” аттуу кол жазмада Кыргыз тилинин жазуу эрежелери боюнча 48 таблица түзүлгөн. Аталган кол жазма кыргыз орфографиясынын жаңы редакциясынын негизинде түзүлгөн. Анда, айрыкча татаал сөздөрдүн жана энчилүү аттардын, географиялык жер-суу аттарынын жана мамлекеттин, мамлекеттик жогорку органдардын аттарынын жазылышы ж.б. тууралуу кеңири

түшүндүрмө берилген. Бул кол жазма мектеп мугалимдерине жана мектеп окуучуларына жазуу иштеринде таяныч окуу куралы катары чоң жардам берет.

Көрсөтүлгөн кол жазма тууралуу берилген маалыматтарды угуу менен аны бекитүүгө отурумга катышкан Окумуштуулар кеңешинин 17 мүчөсү макул болду, каршы – 0, калыс – 0.

Жогоруда айтылгандардын негизинде **Окумуштуулар кеңешитоктом кылат:**

1. “Кыргыз тилинин жазуу эрежелери боюнча таблицалар”(автор: С.К.Рысбаев, көлөмү 50бет) бекитилсин жана басууга сунушталсын.

7.6. Кыргыз тилинин таблицалары. 1-4-класстар үчүн окуу куралы (түзгөн Рысбаев С.К. – 60 бет).

Угулду: Мамлекеттик, расмий жана чет тилдер кафедрасынын башчысы, п.и.к. К.Эсеналиева С.К.Рысбаевдин жогоруда аталган кол жазма тууралуу төмөндөгүлөрдү билдирди.

“Кыргыз тилинин таблицалары” Кыргыз тилинин таблицалары кыргыз тилинин фонетикасы, морфологиясы жана синтаксис бөлүмдөрү боюнча программалык материалдар камтылган. Бул кол жазмалар мектеп мугалимдерине жана окуучуларга арналып, таяныч материал катары түзүлгөн. Анда тыбыштардын классификациясы, сөз түркүмдөрүнүн бөлүнүшү, аларды морфологиялык жактан талдоо эрежелери, айкындооч мүчөлөрдүн бөлүнүшү, аларды синтаксистик жактан талдоо жолдору жана иш кагаздарынын жазуу эрежелери тууралуу кеңири маалымат берилген.

Берилген маалыматты угуу менен аны бекитүүгө отурумга катышкан Окумуштуулар кеңешинин 17 мүчөсү макул болду, каршы, калыс болгон жок.

Жогоруда айтылгандардын негизинде **Окумуштуулар кеңешитоктом кылат:**

1. “Кыргыз тилинин таблицалары” (автор: С.К.Рысбаев, көлөмү 60 бет) бекитилсин жана басууга сунушталсын.

7.7.“Рабаят”. Элдик педагогика – балдарга. Башталгыч жана негизги мектептин окуучулары үчүн хрестоматия (түзгөн Рысбаев С.К., Абдухамидова Б.А. – 160 бет).

Угулду: Мамлекеттик, расмий жана чет тилдер кафедрасынын башчысы, п.и.к. К.Эсеналиева С.К.Рысбаевдин жогоруда аталган кол жазма тууралуу төмөндөгүлөрдү билдирди.

Бул жыйнакка балдарга ылайык ырлар, жомоктор, уламыштар, макал-лакаптар, чечендик сөздөр, элдик тыюу-буюруу, жөрөлгө жана бата сөздөрү, элдик табышмактар, жаңылмачтар топтолгон. Алардын ар бири класстарга жана чакан бөлүкчөлөргө бөлүнүп, алар менен иштөөгө карата түшүндүрмөлөр да берилген. Аягына талдап түшүнүү үчүн суроолор жана тапшырмалар сунуш кылынган.

Аталган кол жазма тууралуу маалыматтарды угуу менен, Окумуштуулар кеңешинин мүчөлөрү талкууга өтүштү. Талкууга А.Мамытов, К.Эсеналиева, Д.Бабаевдер катышып, кол жазманын мазмуну жөнүндө, кол жазманын ичинде көп каталар бар экендиги тууралуу айтылды. Жыйынтыгында Окумуштуулар кеңешинин мүчөлөрү кол жазманы жакшы даярдык менен Окумуштуулар кеңешине алып чыгууну сунушташты. Ушундай сунушка отурумга катышкан Окумуштуулар кеңешинин 17 мүчөсү макул болуп добуш беришти, каршы, калыс болгон жок.

Жогоруда айтылгандардын негизинде **Окумуштуулар кеңешитоктом кылат:**

1. “Рабаят”. Элдик педагогика – балдарга. Башталгыч жана негизги мектептин окуучулары үчүн хрестоматиясынын (түзгөн Рысбаев С.К., Абдухамидова Б.А. – 160 бет) кол жазмасынын каталары оңдолуп кийинки отурумга даярдалсын.

7.8. “Кыргыз тилинин таяныч чиймелери” аттуу кол жазманы (түзүүчүлөр: п.и.д., профессор С.К.Рысбаев, п.и.д. В.Мусаева, көлөмү - 96 бет) бекитүү жөнүндө.

Угулду: Мамлекеттик, расмий жана чет тилдер кафедрасынын башчысы, п.и.к., доцент К.Э.Эсеналиева “Кыргыз тилинин таяныч чиймелери” аттуу кол жазманы (түзүүчүлөр: п.и.д., профессор С.К.Рысбаев, п.и.д. В.Мусаева, көлөмү - 96 бет) тууралуу төмөндөгүлөрдү билдирди.

Кол жазма экинчи ирет талкууланып жатат, биринчи аталышы “Кыргыз тили (кыргыз тили таблицаларда жана чиймелерде)” деп аталган. Окумуштуулар кеңешинин эскертүүлөрүн эске алып, кол жазма кайра иштелип чыкты, мазмунуна өзгөртүүлөр киргизилди жана “Кыргыз тилинин таяныч чиймелери” деп аталды.

Аталган эмгек кошумча окуу куралы катары окутуу кыргыз тилинде жүргүзүлгөн мектептерде кыргыз окутуунун Мамлекеттик стандартына, окуу программасына туура келет жана негизинен алардын мазмунун чагылдырып турат. Кыргыз тилинин орто мектептер үчүн окуу программаларындагы төмөнкү мазмундагы лексико-грамматикалык жана кептик материалдар ырааттуу берилген. Мисалы: сөз, сөз айкашы, сүйлөм, байланыштуу кеп, тексттен баштап морфология, синтаксис, пунктуация, орфография жана кеп маданияты боюнча окуу материалдары камтылган. Бул кошумча окуу куралында кыргыз тилине тиешелүү тилдик-грамматикалык тематикалар таблица, чийме, сүрөт, графика, диаграмма түрүндө сунушталып, мектеп окуучуларын ойлоонууга, салыштырууга, окшоштурууга, жалпылаштырууга көнүктүрүүгө өбөлгө түзөт. Ошондой эле окуучуларды жалпы республикалык тестирилөөдө логикалык суроо-тапшырмаларды аткарып, ага даярданууга жардамы тиерин билдирди.

“Кыргыз тилинин таяныч чиймелери” аттуу кол жазманы (түзүүчүлөр: п.и.д., профессор С.К.Рысбаев, п.и.д. В.Мусаева, көлөмү - 96 бет) тууралуу берилген маалыматтарды угуу менен, аны бекитүүгө отурумга катышкан Окумуштуулар кеңешинин 17 мүчөсү макул болду, каршы – жок, калыс – жок.

Жогоруда айтылгандардын негизинде **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

1. “Кыргыз тилинин таяныч чиймелери” аттуу кол жазма (түзүүчүлөр: п.и.д., профессор С.К.Рысбаев, п.и.д., башкы илимий кызматкер В.И.Мусаева, көлөмү - 96 бет) бекитилсин жана басууга сунушталсын.

7.9. “Манас” эпосунун негизинде окуучулардын оозеки кеп ишмердүүлүгүн өнүктүрүү жана “Манастаануу” курсун окутуу. Мугалимдер үчүн колдонмолор (түзгөн Абдиева К.А. – 261 бет).

Угулду: Мамлекеттик, расмий жана чет тилдер кафедрасынын башчысы, п.и.к. К.Эсеналиева билдирүү жасады.

Эгемендүүлүгүбүздү алгандан бери өсүп келе жаткан муунду улуттук баалуулуктардын бешигине бөлөп окутуп-тарбиялоо маселеси көптөгөн педагогдорду, коомдук ишмерлерди ойго салып келет. Курманкан Абдрасуловнанын бул эмгегинде орус тилдүү мектептерге “Манастаануу” курсун окутуу каралган. Өсүп келе жаткан муунду “Манас” эпосунун духунда тарбиялоо, орус тилдүү балдардын тил байлыгын өстүрүү, сүйлөө маданиятын калыптандыруу эмгектин өзөгүн түзөт. Окуучуларды сабакка кызыктырууда мугалимдин презентациясынын маанилүүлүгү, сабакты бышыктап бекемдөөдө интерактивдүү методдун натыйжалуу болору, сөздүк менен иштөөнүн принциптери, окуучулардын оз алдынча текст менен иштөөсү кеп маданиятынын калыптанышына, кыргыз тилинде сүйлөмдөрдү туура түзүүгө, туура сүйлөөгө көмөк болору көрүнүп турат.

Аталган окуу китептер окуучулар, мугалимдер, ата-энелер үчүн пайдалуу жана мааниси терең. Кол жазмага Т.Деркембаевдин оң пикири жазылган.

Бирок, кол жазманы Манас таануу багыты боюнча адистер караса болмок, биздин караганыбыз жетишсиз болуп жатат.

А.Мамытов: Анда дополнительное рецензирование кылыш керек болсо, өткөрөлү. Кийинки отурумга калсын. Ушундай сунушка отурумга катышкан Окумуштуулар кеңешинин 17 мүчөсү макул болуп добуш беришти, каршы, калыс – жок.

Талкуунун жана добуш берүүнүн жыйынтыгында **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

1. “Манас” эпосунун негизинде окуучулардын оозеки кеп ишмердүүлүгүн өнүктүрүү жана “Манастануу” курсун окутуу. Мугалимдер үчүн колдонмолордун (түзгөн Абдиева К.А. – 261 бет) кол жазмалары кошумча рецензиялоого жиберилсин жана кийинки отурумда каралсын.

7.10. Программа развития детей в возрасте от 3-х до 6-ти лет (сост. Г.Расулова и др. – 174стр.).

Слушали: Представление заведующего Лабораторией дошкольного и начального школьного образования, к.п.н. Токтомамметова А.Д. о рукописи Программы развития детей в возрасте от 3-х до 6-ти лет “Балалык” (составители: Расулова Г.С., Орусбаева Т.А., Фадинова А.И., Тунгатарова Н.К., Дворянинова Л.Ф., Лужанская С.В., 174 стр.).

Программа развития детей в возрасте от 3-х до 6-ти лет “Балалык” состоит из пояснительной записки, 7 разделов, глоссария, списка литературы и приложения. В Программу включены следующие разделы: интеграция областей развития, организация пребывания детей в дошкольных образовательных организациях, организация воспитательно-образовательного процесса, программа развития детей 3-4 лет, программа развития детей 4-5 лет, программа развития детей 5-6 лет, взаимодействие с родителями и сообществом. В приложении описана система мониторинга достижения детьми планируемых (базовых) результатов освоения программы, включены примерные тематические планы по образовательным и развивающим занятиям.

Основная цель программы – создание благоприятных, безопасных условий для полноценного и всестороннего развития психических и физических качеств в соответствии с возрастными и индивидуальными особенностями развития, формирование основ базовой культуры личности, предпосылок учебной деятельности, обеспечивающих социальную успешность.

Данная программа разработана по инициативе Министерства образования и науки Кыргызской Республики в соответствии с Техническим заданием Проекта Всемирного Банка «Дошкольное образование в Кыргызской Республике» в целях повышения качества и увеличения охвата детей от 3 до 6 лет программами развития раннего возраста.

Одной из главных причин разработки данной Программы стала модернизация системы образования, новые направления Государственной политики в области дошкольного образования на современном этапе, которые обусловили необходимость важных изменений в определении содержания и способов организации воспитательно-образовательного процесса в дошкольных образовательных организациях.

Кроме того, разработка новой Программы обусловлена изменением требований к современному педагогу. Современный педагог дошкольного образования должен реализовывать воспитательно-образовательный процесс на основе гуманных подходов, способствовать целостному развитию здорового ребенка - дошкольника, ориентируясь на учет возрастных и индивидуальных особенностей каждого ребенка. Создавая развивающую образовательную среду, способствующую развитию каждого ребенка, педагог организует сотрудничество с семьями, с сообществом и другими институтами.

Программа обсуждалась с привлечением широкого круга ученых, практиков, менеджеров дошкольных образовательных организаций, в результате обсуждения получены множество рецензий, некоторые из них: Алиева Т.Э., методист ДОО №61 г.Бишкек, Турдахунова Л., директор ДОО №6 «Березка» ГКНБ КР, Кошбаева М.А., Директор ДОО «Солнышко», руководитель МО ДОО Аламединского района, Иманалиева Г.Д., Военно-Антоновский я/с, Адылбаева Д.М., Гавриловский я/с, Кобогонова Д.К., Сокулукский я/с №1, Уметалиева К.К., Сокулукский я/с №2, Молдокулова А.Э., Первомайский я/с, Такенбаева Ж.Э., «Материнская школа», Солпуева Г.К., «Шалтакелечеги», сотрудники Кафедры технологии дошкольного образования Кыргызского государственного университета им.Арабаева (9 сотрудников) и др. Во всех рецензиях отмечается большая заслуга составителей в модернизации системы дошкольного образования в современном этапе и рекомендуется опубликовать программу.

В рецензии заведующей Кафедры дошкольного воспитания и начального образования КАО, к.п.н., доцента Усенко Л.В. предлагается утвердить программу для краткосрочных групп.

На основании обсуждения и с учетом мнений специалистов рукопись Программы развития детей в возрасте от 3-х до 6-ти лет “Балалык” (составители: Расулова Г.С., Орусбаева Т.А., Фади́на А.И., Тунгатарова Н.К., Дворянинова Л.Ф., Лужанская С.В., 174 стр.) одобрена и рекомендована на рассмотрение Ученого совета КАО для утверждения.

После представленной информации прошло обсуждение Программы среди членов Ученого совета.

Л.Усенко: Эта программа более сосредоточена не на вопросах развития, акцент делается на интеграции образовательного процесса. Программа соответствует краткосрочному пребыванию детей. Мы вносили предложения. На занятия отводится всего 1,5 часа, остальные 8,5 часов дети полностью свободны. В программе не хватает материала для 10-часового пребывания. Надо отдать на доработку для восполнения.

Е.Син: Я ознакомился с программой. Составители учли все требования. Программа представляет собой серьезный документ предлагаю утвердить программу.

Итоги голосования членов Ученого совета: 16человек из 17 членов Ученого совета, присутствующих на заседании, проголосовали за утверждение Программы, против - 0 , воздержавшиеся - 1.

На основании вышеизложенного **Ученый Совет постановляет:**

1. Рукопись Программы развития детей в возрасте от 3-х до 6-ти лет “Балалык” (составители: Расулова Г.С., Орусбаева Т.А., Фади́на А.И., Тунгатарова Н.К., Дворянинова Л.Ф., Лужанская С.В., 174 стр.) утвердить и рекомендовать к изданию.

7.11. Физика боюнча көнүгүүлөр жана маселелер жыйнагы. 10-класс (түзг. Мурзаibraимова Б.Б., Сөлпүбашева А.Ы.) кол жазмасын бекитүү жөнүндө.

Угүлду: Табигый-математикалык предметтер лабораториясынын башчысынын милдетин аткаруучу Б.С.Рыспаева тө мө нкүлө рдү белгиледи.

Кол жазма 10-класстын окуу китеби менен бирге пайдаланылуучу окуучулар жана мугалимдер үчүн негизги окуу колдонмо болуп саналат. Колдонмонун ө згө чө лүгү жана аны пайдалануу боюнча түшүдүрмө лө р кириш сө зүндө берилген. Кол жазма окуу процессинин натыйжалуулугун арттырууга сө зсүз пайдасы тиет. Анткени, мындагы маселелер сабакта ө түлгө н материалдарды бышыктоого, кайталоого, практикада колдонууга арналган.

Аталган колдонмо окуу материалын камтышы, методикалык аппараты, көлөмү боюнча ушундай колдонмолорго коюлган талапка толук жооп берет. Мында физика боюнча программалык материал толук камтылган, т.а., программадагы ар бир тема

боюнча суроолор, кө нүгүүлөр жана маселелер берилген; ар бир бөлүм боюнча алгач негизги формулалар келтирилип, андан кийин үлгү катары экиден-үчтөн маселенин чыгарылышы көрсөтүлгөн.

Кол жазманын буга чейин мектепте колдонулуп келген ушундай колдонмолордон айырмачылыгы – колдонуудагы окуу программасына дал келиши, маселе чыгаруунун алгоритмдеринин жана үлгү катары чыгарылган маселелердин берилиши.

Мына ушундай өзгөчөлүктөрүн эске алып, жана бул багыттагы колдонмолордун мектептерде жетишсиздигин эске алып, лаборатория кол жазманы колдоого сунуштайт.

Д.Бабаев: Лабораторияда 2 физик иштейт. Кол жазманы ким окуду, ким эксперт болду?

Б.Рыспаева: Мектептин мугалимдери. Мен өзүм окудум, себеби химия менен физика тектеш предметтер. Мугалимдер үчүн абдан керектүү кол жазма.

Талкуудан кийин кол жазмага добуш беришти. Добуш берүүнүн жыйынтыгы: Окумуштуулар кеңешинин отурумга катышкан 17 мүчөсү кол жазманы колдоп добуш беришти, каршы, калыс болгон жок.

Талкуунун жана добуш берүүнүн негизинде **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

1. Физика боюнча көнүгүүлөр жана маселелер жыйнагы. 10-класс (түзг. Мурзаibraимова Б.Б., Сөлпүбашева А.Ы. – 70 бет) аттуу кол жазма бекитилсин жана басууга сунушталсын.

7.12. Химияны окутуунун технологиялары (түзг. Рыспаева Б.С., Жакышова Б.Ш.).

Угулду: Табигый-математикалык предметтер лабораториясынын башчысынын милдетин аткаруучу Б.С.Рыспаева төмөнкүлөрдү белгиледи.

Химия сабагында ар бир теманын өзгөчөлүгүнө жараша окутуунун технологияларын колдонуу учурдун талабы. Сабактын сапаттуулугун жогорулатууда модулдук жана мультимедиялык технология технологиялары менен бирге “старттык эксперимент” методун колдонуп өтүү окуу процессинин натыйжалуулугун арттырат.

«Химияны окутуунун технологиялары» методикалык колдонмосунун кол жазмасы окуу программасына ылайык иштелип чыккан. Кол жазмада уланмалуулук, илимийлүүлүк, жеткиликтүүлүк ж.б. дидактикалык принциптер ишке ашырылган.

Методикалык колдонмонун ушундай мазмундагы башка колдонмолордон айырмачылыгы – мында, программалык материалды өтүүгө тиешелүү болгон технологияларды, айрыкча старттык экспериментти колдонуу боюнча сунушкөрсөтмөлөр камтылган.

Мына ушундай өзгөчөлүктөрүн эске алып, лаборатория кол жазманы басууга сунуштайт.

Окумуштуулар кеңешинин отурумга катышкан 17 мүчөсү кол жазманы колдоп добуш беришти, каршы, калыс болгон жок.

Талкуунун жана добуш берүүнүн негизинде **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

1. «Химияны окутуунун технологиялары» (автор: Б.Рыспаева, Б.Жакышева) аттуу мугалимдер үчүн методикалык колдонмонун кол жазмасы жактырылсын жана басууга сунушталсын.

7.13. Окуу-тарбия иштери орус тилинде жүргүзүлгөн бала бакчалардын ортоңку топторунда кыргыз тилине үйрөтүүнүн методикасы. Методикалык колдонмо. Окуу-тарбия иштери орус тилинде жүргүзүлгөн бала бакчалардын ортоңку топторунда кыргыз тилине үйрөтүү боюнча иш дептер. Мугалимдер үчүн кошумча-көрсөтмө каражат (түзгөн Муратова З.).

Угуду: Мектепке чейинки жана башталгыч билим берүү лабораториясынын башчысы, п.и.к. А.Токтомаматоваталган кол жазма тууралуу билдирүү жасады.

“Окуу-тарбия иштери орус тилинде жүргүзүлгөн бала бакчалардын ортоңку топторунда кыргыз тилине үйрөтүүнүн методикасы”-деп аталган кол жазма 84 беттен, экинчи бөлүгү “Окуу-тарбия иштери орус тилинде жүргүзүлгөн бала бакчалардын ортоңку топторунда кыргыз тилине үйрөтүү боюнча иш дептер” – деп аталган кол жазма 76 беттен турат.

Түзүүчү Муратова Замира орус тилдүү балдар бакчасындагы балдарды кыргыз тилине үйрөтүү боюнча өзүнүн көп жылдык иш тажрыйбасын жыйынтыктап, методикалык колдонмо катары иштеп чыккан. Сунушталган методикалык колдонмо эки бөлүктөн турат.

“Окуу-тарбия иштери орус тилинде жүргүзүлгөн бала бакчалардын ортоңку топторунда кыргыз тилине үйрөтүүнүн методикасы” аттуу 1-бөлүгүндө методикалык колдонмонун аннотациясы, кириш сөз, сабактарга коюлуучу жалпы максаттар жана ортоңку топтогу программалык талаптарга ылайык колдонмонун негизги максаттары орун алган. Методикалык колдонмодогу сабактардын иштелмелери балдарды кыргыз тилине үйрөтүү боюнча 2012-жылы толукталып, кайрадан иштелип чыккан, окуу орус тилинде жүргүзүлгөн мектепке чейинки уюмдары үчүн “Кыргыз тилине үйрөтүү программасынын” негизинде түзүлгөн. Бөтөн тилди үйрөтүүнүн методикалык талаптарына жооп берет. Кыргыз тили мугалими ортоңку топто оюн ыкмасын сабактарда активдүү пайдалануу менен бирге, балдардын жаш курагын эске алып, алгачкы учурларда сабактарды эки тилди пайдалануу менен өтүп, оюн жана көрсөтмөлүүлүктүн ар түрдүү ыкмаларын (сүрөт, буюмдар, кыймыл-аракет, мимика, оюн ж.б.) колдонуп, түшүндүрүү, балдарды активдештирүү аркылуу ийгиликтерге жете алган.

Ошондой эле ар бир тема боюнча балдар үчүн иш дептери иштелип чыккан. Ар бир балага таркатылып берилүүчү иш дептеринде өтүлүүчү тема боюнча сүрөттөр жана суроолор балдардын жаш курагына, кабыл алууларына жана аткаруу жөндөмдүүлүктөрүнө ылайык берилген. Сабактардын программалык максаттарына ылайык балдар өз алдынча берилген тема боюнча дептериндеги тапшырмаларды түшүнүп аткарууга, ойлонууга, колуна түстүү калемди туура кармап, нерселерди, буюмдарды, жаныбарларды боёгонго, санаганга, салыштырып классификациялоого, көрсөтмөлүүлүк аркылуу канча?, кандай? ж.б.суроолорго жооп бергенге үйрөнүшөт. Аткарган иштери жөнүндө айтып берүү аркылуу сөздүктөрү байып, байланыштуу сүйлөө кеби калыптанат. Бул иш дептерде берилген көрсөтмө каражаттардын балдарга тааныш болгондугу, улуттук буюмдар жана көрүнүштөр менен айкалышта интерактивдүү ыкмада берилген. Баардыгы болуп иш дептерде 60 сабактын көрсөтмө-тапшырмалары, тематикалык сөздүк, колдонулган адабияттардын тизмеси орун алган. Ар бир сабакта берилген материалдар тема боюнча ирээттүү кадамдар менен такталган. Методикалык комплекс учурдун талабына шайкеш келип, актуалдуу, түшүнүктүү материалдар менен берилип, орус тилдүү балдар бакчаларында эмгектенген кыргыз тили мугалимдеринин суроо-талаптарын эске алуу менен иштелип чыккан. Жалпысынан алганда методикалык комплекстин ички мазмуну талапка жооп берет, жаңы инновациялык ыкмаларды, уюштуруу формаларын камтуу менен компетенттүүлүк негизде түзүлгөн. Ошондуктан методикалык колдонмонун материалдары, учурда кыргыз тили мугалимдери үчүн керектүү.

Берилген маалыматтан кийин Окумуштуулар кеңешинин мүчөлөрүнүн арасында талкуу болуп өттү, суроолор берилди. Талкуудан кийин кол жазмаларды колдоп отурумга катышкан 17 мүчөнүн ичинен 17 мүчөсү кол жазмаларды колдоп добуш беришти, каршы, калыс болгон жок.

Талкуунун жана добуш берүүнүн негизинде **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

1. Окуу-тарбия иштери орус тилинде жүргүзүлгөн бала бакчалардын ортоңку топторунда кыргыз тилине үйрөтүүнүн методикасы. Методикалык колдонмо. Окуу-тарбия иштери орус тилинде жүргүзүлгөн бала бакчалардын ортоңку

топторунда кыргыз тилине үйрөтүү боюнча иш дептер. Мугалимдер үчүн кошумча-көрсөтмө каражат (түзгөн Муратова З. – 84 бет) кол жазмалары бекитилсин жана басууга сунушталсын.

7.14. Туура тарбия – ийгиликке өбөлгө. Класс жетекчилер үчүн методикалык колдонмо (түзгөн Алымбаева Б.Б., Мансапова Г.М. – 60 бет) кол жазмасын бекитүү жөнүндө.

Угулду: Педагогика жана кесиптик билим лабораториясынын жетекчиси, п.и.д., профессор К.Добаев төмөнкүлөрдү билдирди.

Бул кол жазма класс жетекчилер жана окуу тарбия завучтары үчүн иштелип чыкты. Бул методикалык колдонмонун мазмуну: эмгек, ден-соолук, адамдын жашоосунун максаты жана маңызы, экология, жаратылыш, достук, дилдин соолулугу, Ата Мекендин тарыхы, ичи тарлык, көрө албастык сыяктуу темаларды камтыйт.

Кол жазмага Бишкек шаарынын №16-мектебинин директору М.Сүйөркулованын оң пикири берилген.

Методикалык колдонмо мектептерде тарбиялык иштердин сапатын жакшыртууга өбөлгө түзөт. Лаборатория кол жазманы бекитүүгө сунуштайт.

Маалыматты угуу менен Окумуштуулар кеңешинин мүчөлөрү кол жазманы талкууга алышты, аягында кол жазманын мазмунун, берилген материалдарды жактырышты. Добуш бергенде Окумуштуулар кеңешинин отурумга катышкан 17 мүчөсү кол жазманы колдоп добуш беришти, каршы – 0, калыс – 0.

Талкуунун жана добуш берүүнүн негизинде **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

1. Туура тарбия – ийгиликке өбөлгө. Класс жетекчилер үчүн методикалык колдонмо (түзгөн Алымбаева Б.Б., Мансапова Г.М. – 60 бет) кол жазмасы бекитилсин жана басууга сунушталсын.

7.15. Окутуунун интерактивдүү усулдары. Мугалимдер үчүн усулдар жыйнагы (түзгөн Ө.Саалаев – 140 бет).

Угулду: Социалдык-гуманитардык предметтеринин лабораториясынын башчысы, п.и.к., доцент Иманкулов М.К. төмөнкүлөрдү билдирди.

Өскөн Саалаев тарабынан жазылган “Окутуунун интерактивдүү усулдары” аттуу усулдук жыйнак (1-бөлүм) өзүнө окутуунун интерактивдүү усулдарын жана инсандыкка багытталган окутуу, проблемалык окутуу, инновациялык окутуу жана анын мааниси деген ж.б. темаларды өзүнө камтыйт. Мындан сырткары окуучу менен мугалимдин жана окуучу менен окуучунун өз ара байланыштарын чыңдоого, окуучулардын билгичтиктерин жана көндүмдөрүн калыптандырууга арналган усулдук жыйнак болуп эсептелет. Бул усулдук жыйнак алгачкы жолу 2006-жылы бекитилип, андан бери бир нече толуктоолор болгондуктан, лабораторияда талкууланып, жактырылды. Окумуштуулар кеңешине лаборатория бекитүүгө сунуштайт.

Жогорудагы окуу китеби тууралуу берилген маалыматтарды угуу менен аны бекитүүгө отурумга катышкан Окумуштуулар кеңешинин 17 мүчөсү макул болду, каршы, калыс болгон жок.

Талкуунун жана добуш берүүнүн негизинде **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

1. Окутуунун интерактивдүү усулдары. Мугалимдер үчүн усулдар жыйнагы (түзгөн Ө.Саалаев – 140 бет) бекитилсин жана басууга сунушталсын.

8. Жалпы билим берүүчү мектептердин этика предмети боюнча (окутуу орус тилинде жүргүзүлгөн) окуу программасын бекитүү.

Угулду: Социалдык-гуманитардык предметтер лабораториясынын башчысы, п.и.к., доцент М.Иманкулов Этика сабагынын сунушталып жаткан окуу программасы боюнча төмөнкүлөрдү билдирди.

Окутуу орус тилинде жүргүзүлгөн мектептердин 1-8-класстары үчүн (котормонун автору С.Иптаров) буга чейин негизги окуу программасы иштелип чыккан эмес. Бул сабак эксперименттик окуу программа менен окутулуп келген. 2014-жылы Адеп жана Этика предметинин мугалимдеринин суроо-талаптарынын негизинде бул маселе Кыргыз билим берүү академиясынын Окумуштуулар кеңешинде талкууланып которуу тапшырмасы С.Иптаровго берилген. С.Иптаров Адеп сабагынын окуу программасын Этика сабагын окутууга ылайыктап которуп чыккан. Адеп сабагынын окуу программасын которууда котормочу тарабынан жалпы адамзаттык негиздеги маселелер жана орус тилдүү мектептердин айрым өзгөчөлүктөрү эске алынган. Бирок, Адеп сабагы менен Этика сабактарынын максат-милдеттери жана көтөргөн жүгү негизинен бир болгондуктан котормо оригиналдын мазмундук тилкесинен четтебейт. Ошондуктан бул окуу программаны Этика сабагын окутууда колдонууга болот. Окуу чен-өлчөмдөрү такталган.

А.Мамытов: Програмада оку жылын эмнеге көрсөтөсүңөр? Жалпы мектепке программа болуп саналат.

Жогорудагы окуу программасы тууралуу берилген маалыматтарды угуу менен аны бекитүүгө отурумга катышкан Окумуштуулар кеңешинин 17 мүчөсү макул болду, каршы, калыс – жок.

Жогоруда айтылгандардын негизинде **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

1. Окутуу орус тилинде жүргүзүлгөн мектептердин 1-8-класстары үчүн «Этика» («Адеп») окуу программасы бекитилсин.

А.Мамытов: Ушуну менен бул окуу жылында акыркы отурум болуп жатат. Эки ай отурум болбойт. Эми сентябрь айында отурум болот. Бардыгыңарга жакшы эс алуу каалайм.

**Окумуштуулар кеңешинин төрагасы,
п.и.д., профессор**

А.Мамытов

Окумуштуу катчы

А.Ниязова